

JOGI TÉNYEK (- VÁZLAT)

I. EMBERI MAGATARTÁSOK

1. Jogos magatartások:

- **Jogügyletek**
 - *Szerződések* (pl. adásvételi szerződés, bérleti szerződés)
 - *Egyoldalú jogügyletek* (pl. vételi jog, végrendelet)
- **Egyszerű jogcselekmények**
 - *Akaratkijelentések* (pl. a szomszéd tiltakozik a túlépítés ellen)
 - *Tudatkijelentések* (pl. együttműködési kötelezettségből fakadó tájékoztatás)
 - *Érzésnyilatkozatok* (pl. „megbocsátás” szerepe az öröklési jogban)
- **Reálaktusok - „magatartáseredmények”** (pl. dolog találása; veszélyes állat tartása)

2. Jogellenes magatartások:

- **Abszolút jogellenes magatartások** (pl. jogellenes károkozás általános tilalma)
- **Relatív jogellenes magatartások** (pl. hibás teljesítés)

3. Jogilag nem védett magatartások:

- **Utáló magatartás** (pl. házassági ígéret megszegése bizonyos esetekben) **6:587. §**
- **Önhiba** (pl. kárenyhítési kötelezettség elmulasztása)
- **Naturalis obligatio** – „természetes kötelelem” (pl. kártyaadósság) **6:121. §**

II. EMBERI ÉS TÁRSADALMI KÖRÜLMÉNYEK

1. Objektív emberi körülmények, pl:

- **Fogantatás, születés, halál** (pl. jogképesség kezdete és vége)
- **Életkor** (pl. kiskorúság miatti cselekvőképzetlenség)
- **Nem** (pl. házasság)
- **Testi vagy szellemi fogyatékoság** (pl. írásképtelenség; cselekvőképzetlenséget kizáró gondnokság)
- **Lakóhely** (pl. teljesítés helye)
- **Tartózkodás** (pl. holtak nyilvánítás)
- **Hozzá tartozói minőség** (pl. fedezetelvonó szerződés)
- **Társadalmi-gazdasági helyzet** (pl. uzsorás szerződés)

2. Szubjektív emberi körülmények:

- **Tudati állapot**
 - *Jóhiszeműség* (pl. álképviselő)
 - *Rosshiszeműség* (pl. jogalap nélküli birtoklás)
- **Akarati állapot**
 - *Felróhatóság* (objektív jellegű, pl. jogellenes károkozás)
 - *Vétkenység* (szubjektív jellegű, *szándékosság/gondatlanság* pl. ajándékozó felelőssége)
- **Érzelmi állapot** (pl. „megbocsátás” szerepe az öröklési jogban)

III. KÖZHATALMI AKTUSOK

1. Konstitutív bírósági és közigazgatási aktusok

(pl. holtak nyilvánítás; zálogjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése)

2. Deklaratív bírósági és közigazgatási aktusok

(pl. kiskorúság tényének feljegyzése az ingatlan-nyilvántartásba)

[3. Köztisztviselők megnevezésének, hatósági személyek közreműködésének (pl. közjegyző közvégrejelenet esetén; anyakönyvvezető házasságkötés esetén)]

IV. AZ EMBERTŐL FÜGGETLEN KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK

1. Természeti jelenségek, események (pl. méhek rajzása; elháríthatatlan ok, vis maior)

2. Az idő folyásának jelentősége

- **Határidők és határnapok** (pl. birtokvédelem a jegyző előtt; teljesítés ideje)
- **Elévülés** (és elbirtoklás) **6:21. § - 6:25. §**